

[Undervisningsministeren.]

ting at forelægge Forslag til Lov om Ændring i Loven om private Seminariers Statstilskud.

Hvad jeg for ikke saa længe siden havde Lejlighed til her i Tinget at sige om de Skoler, hvis Forhold vi da behandlede, gælder naturligvis ogsaa de private Seminarier. Hertil kommer, at disse jo, siden deres egentlige Tilskudslov blev givet i 1928, sammen med Statsseminarierne har været underkastet den Ændring, at Læreruddannelsen blev forøget med $33\frac{1}{3}$ pCt., hvilken Forøgelse bragte ogsaa de private Seminarier stærkt forøgede Udgifter, som de egentlig aldrig har faaet fuld Dækning for.

Der er altsaa god Begrundelse for nu at komme med et Forslag til Forbedring af Statstilskuddet til disse Seminarier. Hertil kommer endvidere, at vi staar i en Situation, hvor Lærermangelen er truende, og hvor Samfundet maa være dybt interesseret i at faa uddannet det nødvendige Antal Lærere til at undervise Landets Børn. For at de private Seminarier skal kunne drive deres Virksomhed under nogenlunde betryggende Forhold, er det nødvendigt at komme dem til Hjælp, og det er dette, Forslaget tager Sigte paa. Jeg skal ganske kort nævne Hovedbestemmelserne i Forslaget.

Hvad Lønningstilskuddet angaar, ændres der intet ved det, der var bestemt i 1928-Loven med Hensyn til Procenttallet, idet Staten stadig yder $\frac{2}{3}$ af Grundlønnen; nu er der jo kommet et pensionsgivende Tillæg til og et forhøjet Reguleringstillæg. Men det nye i Forslaget er, at Staten overtager hele Alderstillægget til Lærerne ved de private Seminarier, Lønnen sat i Forhold, naturligvis, til Statsseminariernes Lønninger. Jeg regner dette med Alderstillægget for noget ganske betydningsfuldt, idet det sætter de private Seminarier i Stand til at holde paa Lærerne, selv om de stiger i Alderstillæg og derved — som det hidtil har været Tilfældet — paafører det private Seminarium en større Udgift, end yngre Lærere vilde gøre. Det var Bestemmelserne om Lønningerne.

Med Hensyn til Bygningstilskud er der sket den Ændring i Forhold til den gældende Lov, at de tidligere aarlige Afskrivinger bortfalder, og man gaar ud fra det Grundlag, der blev fastslaaet i 1928 efter en af Undervisningsministeriet foretagen Vurdering. Man giver saa Halvdelen af 5 pCt., det vil sige $2\frac{1}{2}$ pCt., af Ejendommens Værdi og Værdien af Inventaret og Samlingerne, man giver Halvdelen af Ejendoms-skatte og Brandassurancesummen, og

man giver 1 pCt. af Ejendomsskylden minus Grundværdien til Bygningernes Vedligeholdelse. Denne nye Ordning af Bygningstilskuddet vil for de private Seminarier lige i Øjeblikket betyde en ringe Nædgang, men vil i det lange Løb betyde en bedre Stilling og en mere rimelig Stilling for dem.

Det største Tilskud, der gives i Øjeblikket, er Driftstilskuddet. Det blev i Loven af 1928 fastsat til 50 pCt. af, hvad det gennemsnitlig kostede at holde et Statsseminarium i Drift. Dengang var dette Tal, saa vidt jeg husker, godt 10 000 Kr., og det vil altsaa sige, at et Privatseminarium kunde faa 5 000 Kr. i Tilskud. Det er stadig blevet staaende, at der ydes 50 pCt. I de knap 20 Aar, der er gaaet, er Driftstilskuddet til Statsseminarier steget til over 30 000 Kr., og Privatseminarierne er derfor kommet til at bære en stærkt forøget Byrde, der har tynget meget haardt paa deres Virksomhed. Nu foreslaas det her, at man skal gaa over til en glidende Skala, der er sat i Forhold til Udgiften pr. Klasse. Naar man er gaaet over til dette, er det fordi man i Øjeblikket er interesseret i at faa oprettet Dobbeltklasser ved saa mange Seminarier som muligt, og saa bliver det rimeligt at sætte Tilskuddet i Forhold til, hvad en enkelt Klasse koster ved et Statsseminarium. Skalaen gaar saa fra 50 til 80 pCt. Altsaa, hvis en Statsseminarieklasse koster 2 500 Kr. i Drift, faar Privatseminarierne 50 pCt. deraf. Men dette Tal har for Tiden ingen Aktualitet, det ligger overordentligt meget højere. Skalaen fortsætter saaledes, at et Privatseminarium pr. Klasse kan faa 80 pCt. af, hvad det koster at drive en Klasse i et Statsseminarium, altsaa 80 pCt. af 7 500 Kr. Derover kan Driftstilskuddet ikke stige. I Enkeltheder at gøre Rede for dette er der vist ingen Grund til.

Endelig er der den fjerde Ting, jeg vil nævne, en Forhøjelse af den Raadighedssum, som Undervisningsministeriet har haft i disse Aar paa 20 000 Kr. til særlige Formaal ved enkelte Seminarier. Denne Raadighedssum er nu forhøjet til det dobbelte, til 40 000 Kr., til de enkelte Seminarier til særlige Formaal.

Jeg vil tro, at med dette Lovforslags Gennemførelse vil de private Seminarier være i Stand til at fortsætte deres Virksomhed under nogenlunde betryggende Vilkaar. Jeg tror slet ikke, Lovforslaget er for flot, men jeg tror, det giver et saadant Tilskud paa disse Omraader, at det bliver muligt for de private Seminarier at gennemføre deres Undervisning og Uddannelse af en meget stor Part, af over Halvdelen af